

تحولات هفتگی بازار نفت و گاز | هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر ۲۰۲۲

واحد پژوهش اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

نویسنده: رکسانا اسدی منش

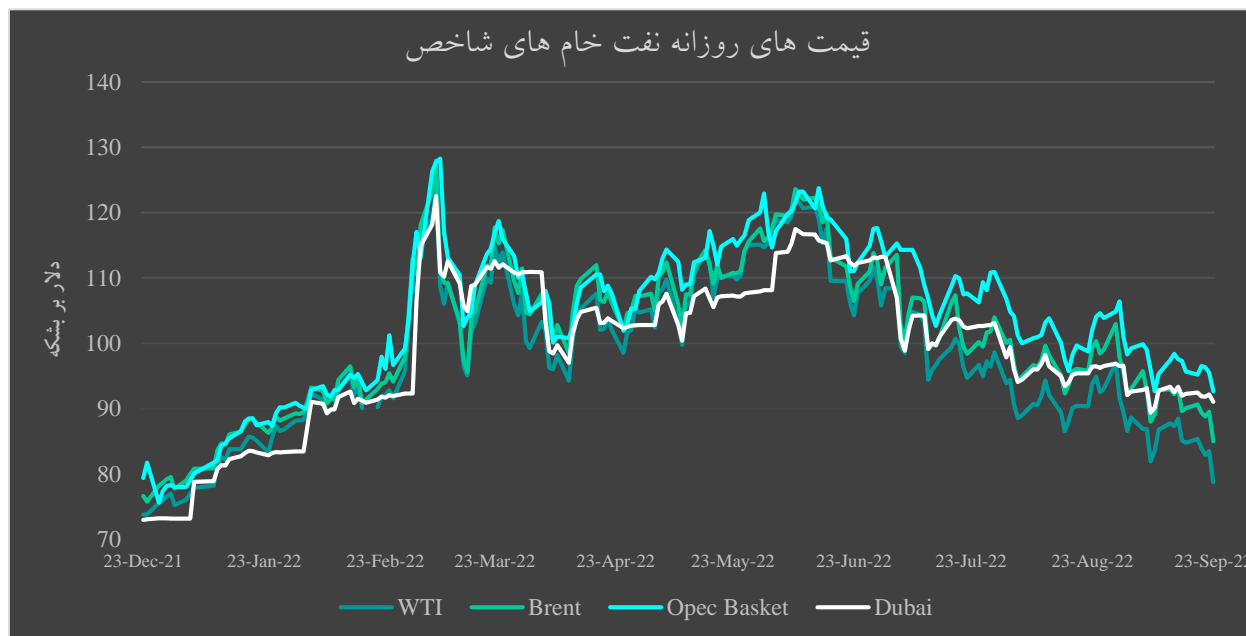
تأیید نهایی: فریدون اسعدی

تمولات بازار نفت

روند قیمت‌ها:

در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، متوسط قیمت‌های نفت خام وست تگزاس، نفت برنت، سبد اوپک و دبی نسبت به هفته گذشته به میزان ۴/۳۷، ۳/۱۶، ۲/۰۶ و ۰/۸۸ درصد کاهش یافت. نفت خام‌های شاخص در معاملات فیوچرز به دلیل تشدید نگرانی‌ها درخصوص تضعیف رشد اقتصادی و کاهش تقاضای سوخت، کاهش سطح خوراک پالایشی آمریکا، آزادسازی ۱۰ میلیون بشکه از ذخایر استراتژیک نفت آمریکا، کاهش واردات نفت خام روسیه، از سرگیری صادرات نفت از پایانه نفتی بصره عراق، کاهش ارزش شاخص‌های جهانی بورس و افزایش ارزش دلار کاهش یافت. از سوی دیگر، عواملی همچون، افزایش تقاضای نفت آمریکا، کاهش سطح ذخیره‌سازی نفت خام، بنزین و فرآورده‌های میان‌تقطیر، کاهش تولید نفت آمریکا، کسری عرضه فعلی اوپک پلاس به میزان ۳/۵ درصد از تقاضای جهانی نفت، افزایش تعداد قراردادهای بورس‌بازان در بازار نایمکس از شدت افت قیمت نفت خام‌ها کاست.

Source: oilprice, OPEC

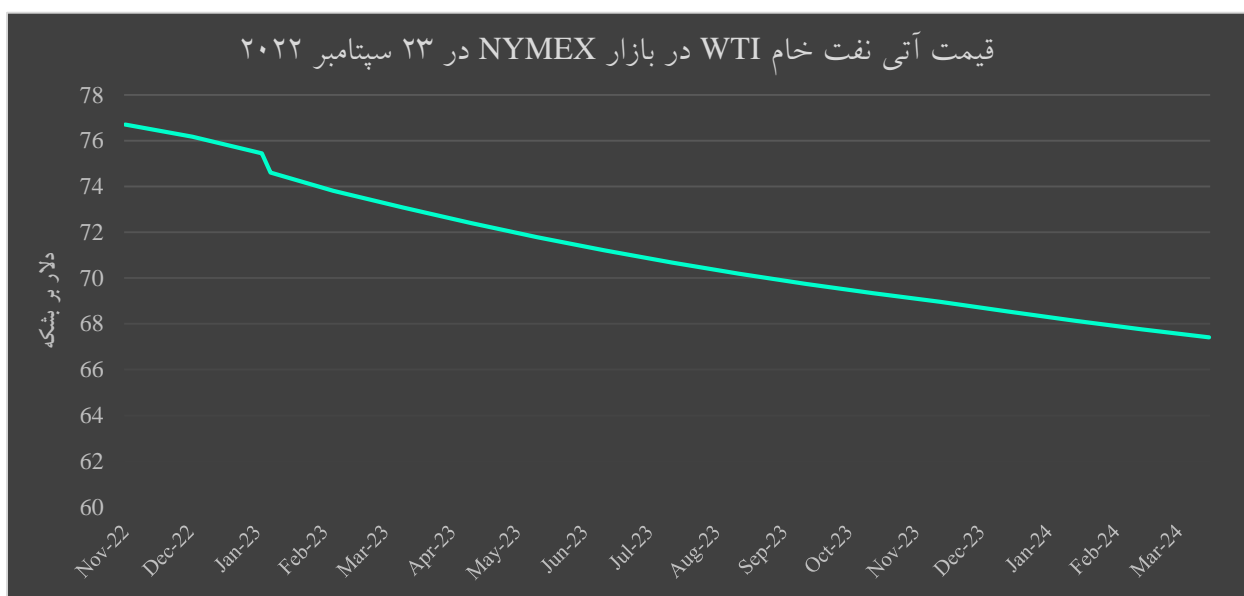
ساختار دو نفت شاخص WTI و Brent در بازارهای بورس نایمکس و لندن در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، به دلیل کاهش نگرانی‌ها از کمبود عرضه در کوتاه‌مدت و تمرکز معامله‌گران به نااطمینانی از چشم‌انداز تقاضای نفت در کوتاه‌مدت، ساختار بازارها همچنان در وضعیت بکواردیشن^۱ باقی ماند. در بازار بورس نایمکس در ۲۳ سپتامبر، قیمت نفت خام

^۱ . بکواردیشن (Backwardation) به شرایطی گفته می‌شود که در بازار فیزیکی قیمت‌های آتی از قیمت‌های نقدی کمتر است.

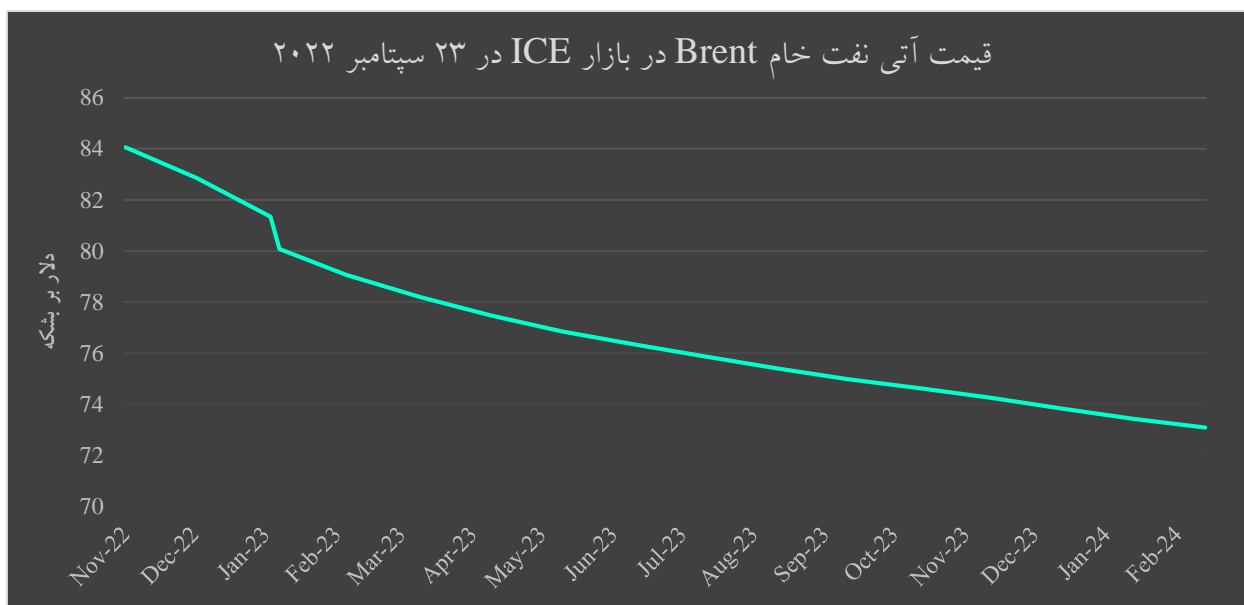

شاخص WTI در قراردادهای آتی در ماه اول-نوامبر ۲۰۲۲، ۷۶/۷۱ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه فوریه ۲۰۲۳، به میزان ۳/۹۸ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

در بازار بورس لندن در ۲۳ سپتامبر، قیمت نفت خام شاخص Brent در قراردادهای آتی در ماه اول-نوامبر ۲۰۲۲، ۸۴/۰۶ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه فوریه ۲۰۲۳، به میزان ۲/۱ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

Source: CME , September 2022

Source: ICE, September 2022

براساس گزارش هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، سطح ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا به میزان ۰/۲ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۴۳۰/۶ میلیون بشکه رسید. میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی نیز نسبت به هفته قبل با ۶۰۴ هزار بشکه کاهش به ۱۵,۷۵۱ هزار بشکه در روز رسید. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۶ واحد درصد کاهش یافت و به ۹۱/۶ درصد رسید (جدول ۱). براساس گزارش بیکر هیوز، در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، تعداد دکل‌های حفاری نفت آمریکا ۳ دستگاه افزایش یافت و تعداد کل دکل‌های آمریکا به ۷۶۲ دستگاه رسید (جدول ۲).

جدول (۱): اطلاعات هفتگی نفت خام در آمریکا، هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۱۶ سپتامبر ۲۰۲۲		
	هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر ۲۰۲۲	هفته منتهی به ۱۶ سپتامبر ۲۰۲۲	
-۰/۲	۴۳۰/۶	۴۳۰/۸	ذخیره سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)
-۲/۴	۲۱۲/۲	۲۱۴/۶	ذخیره سازی بنزین (میلیون بشکه)
-۰/۶	۹۱/۶	۹۲/۲	ظرفیت بهره برداری پالایشگاه (درصد)
-۶۰۴	۱۵,۷۵۱	۱۶,۳۵۵	خوراک پالایشگاهی (هزار بشکه در روز)
۱,۱۰۶	۴,۶۴۶	۳,۵۴۰	صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز)
-۱,۶۰۴	۱,۸۰۳	۳,۴۰۷	خالص واردات نفت خام (هزار بشکه در روز)

Source: U.S. Energy Information Administration, September 28, 2022

جدول (۲): تعداد دکل‌های حفاری فعال در آمریکا و کانادا، هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۱۶ سپتامبر ۲۰۲۲		
	هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر ۲۰۲۲	هفته منتهی به ۱۶ سپتامبر ۲۰۲۲	
			آمریکا
۳	۶۰۲	۵۹۹	تعداد دکل‌های نفتی
-۲	۱۶۰	۱۶۲	تعداد دکل‌های گازی
۱	۷۶۲	۷۶۱	مجموع تعداد دکل‌های آمریکا
			کانادا
۲	۱۴۸	۱۴۶	تعداد دکل‌های نفتی
۲	۶۷	۶۵	تعداد دکل‌های گازی
۴	۲۱۵	۲۱۱	مجموع تعداد دکل‌های کانادا

Source: Baker Hughes, September 2022

². U.S. Energy Information Administration, September 28, 2022

^۳. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها عبارت است از درصد ظرفیت فعلی تولید پالایشگاه‌ها به ظرفیت اسمی پالایشگاه‌ها.

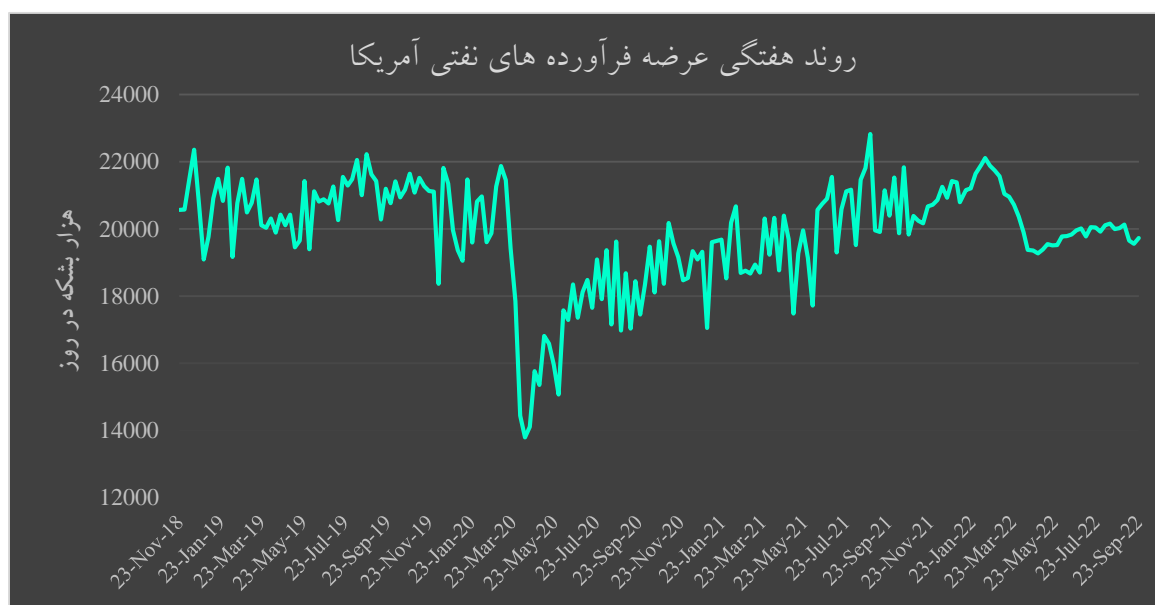

عوامل تأثیرگذار بر قیمت نفت در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، ۲۰۲۲:

مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت به تفکیک عوامل تقویت‌کننده و تضعیف‌کننده به شرح ذیل است:

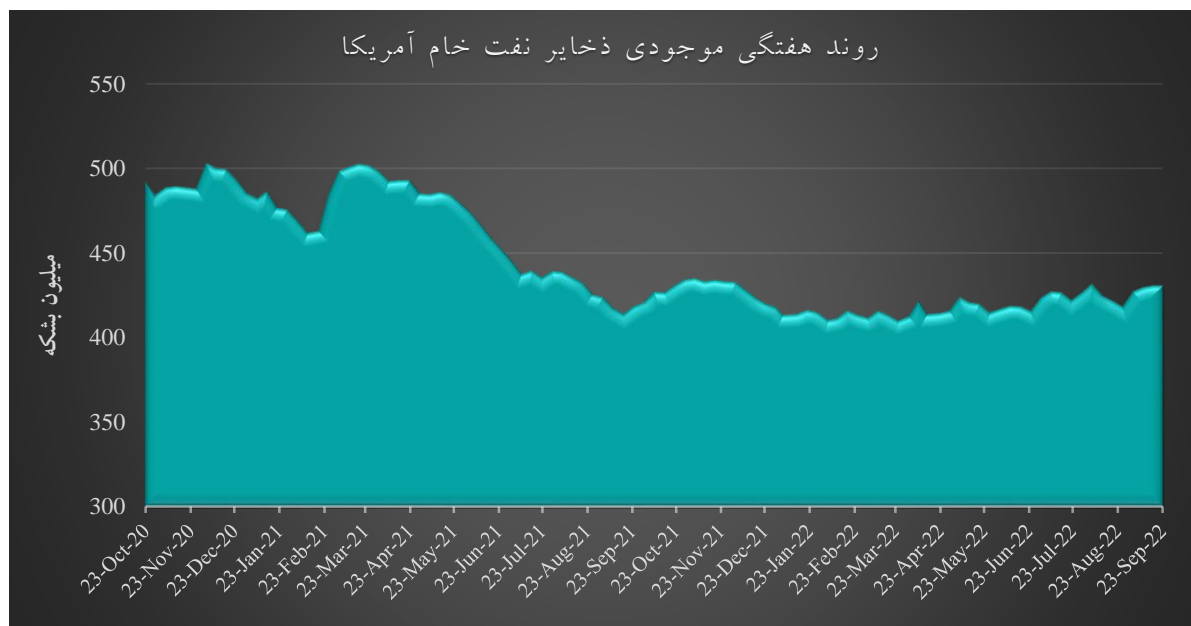
۱- عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت:

- افزایش تقاضای نفت آمریکا: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، میانگین کل فرآورده‌های عرضه شده آمریکا که شاخصی برای ارزیابی تقاضا است، در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر به میزان ۱۷۵ هزار بشکه افزایش یافت و به ۱۹,۷۲۸ هزار بشکه در روز رسید. در این میان، عرضه بنزین و عرضه فرآورده‌های میان‌تقطیر هم‌چون گازوئیل و نفت کوره به میزان ۵۹ و ۱۵۳ هزار بشکه افزایش یافت و به ۸,۵۹۲ و ۳,۵۸۶ هزار بشکه در روز رسید. در حالی که عرضه سایر فرآورده‌ها به میزان ۳۷ هزار بشکه کاهش یافت و به ۷,۵۵۰ هزار بشکه در روز رسید.

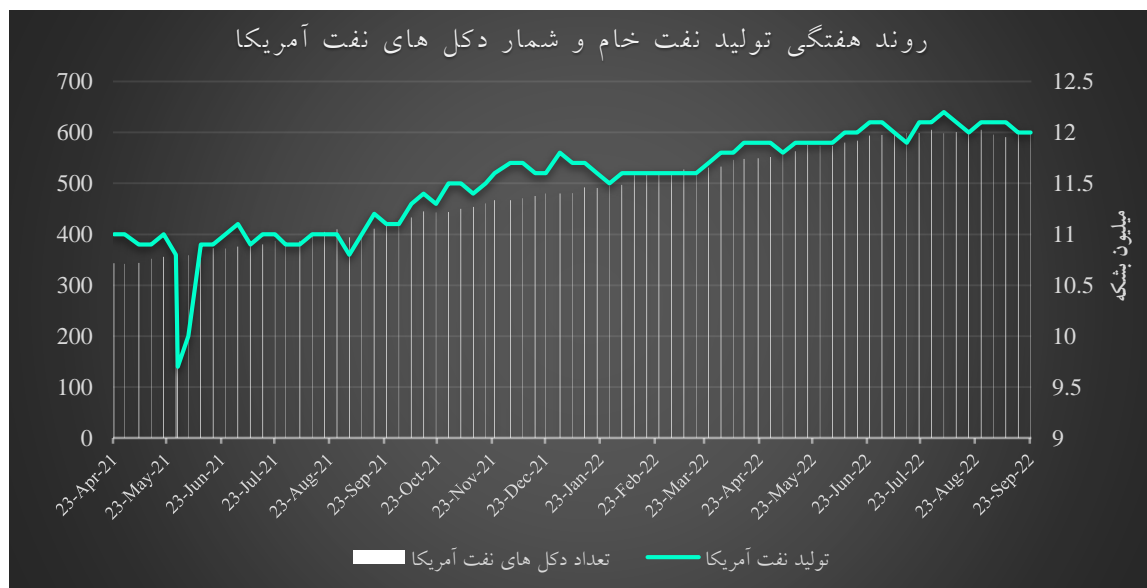
Source: U.S. Energy Information Administration, September 28, 2022

- کاهش سطح ذخیره‌سازی نفت خام، بنزین و فرآورده‌های میان‌تقطیر: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، ذخایر نفت خام این کشور به میزان ۰/۲ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۴۳۰/۶ میلیون بشکه رسید. اگرچه نسبت به مدت مشابه در سال گذشته به میزان ۱۲/۱ میلیون بشکه (معادل ۲/۸۹ درصد) بیشتر است. کل موجودی ذخایر بنزین به میزان ۲/۴ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۲۱۲/۲ میلیون بشکه در روز رسید و نسبت به مدت مشابه در سال گذشته به میزان ۹/۶ میلیون بشکه (معادل ۴/۳۲ درصد) کمتر می‌باشد. موجودی ذخایر فرآورده‌های میان‌تقطیر نیز به میزان ۲/۹ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۱۱۴/۴ میلیون بشکه در روز رسید و به میزان ۱۵/۳ میلیون بشکه در روز (معادل ۱۱/۷ درصد)، نسبت به مدت مشابه در سال قبل کمتر است.

Source: U.S. Energy Information Administration, September 28, 2022

- کاهش تولید نفت آمریکا: در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، تولید نفت آمریکا نسبت به هفته گذشته به میزان ۱۰۰ هزار بشکه به دلیل کاهش عرضه در خلیج مکزیک در آستانه وقوع طوفان "یان" کاهش یافت و به ۱۲ میلیون بشکه رسید. اگرچه تعداد دکل‌های حفاری نفت آمریکا ۳ دستگاه افزایش یافت و به ۶۰۲ دستگاه رسید.^۴

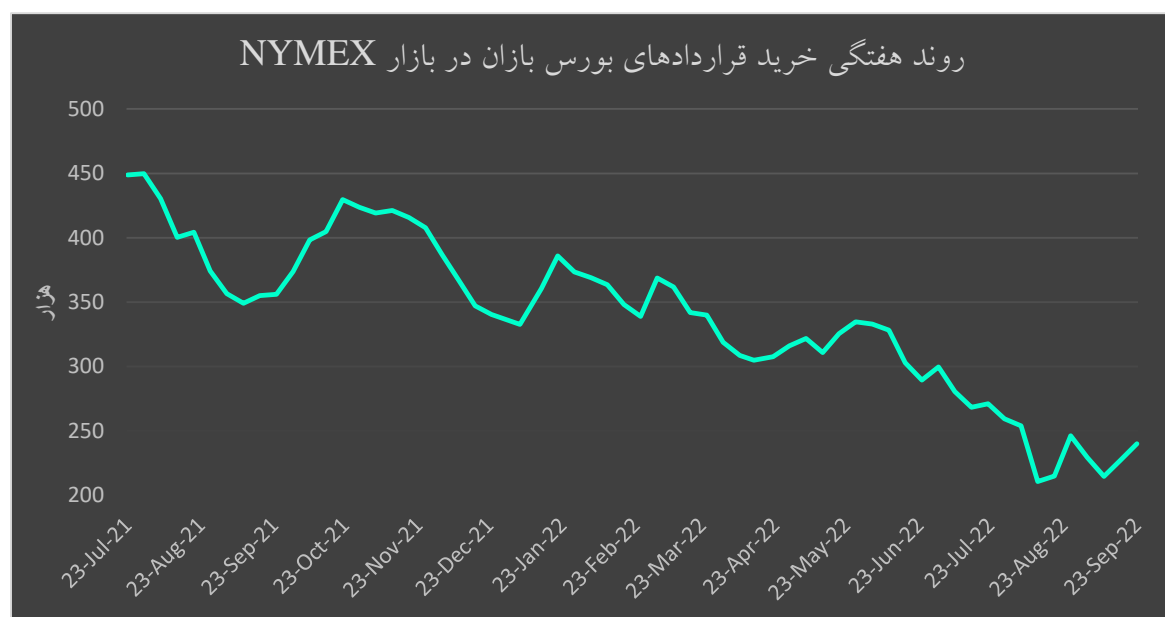

Source: Baker Hughes, U.S. Energy Information Administration, September 2022

⁴. Baker Hughes, September, 2022

- کسری عرضه فعلی اوپک پلاس به میزان ۳/۵ درصد از تقاضای جهانی نفت: اوپک پلاس اکنون در رکوردی جدید، به میزان ۳/۵۸ میلیون بشکه در روز کمتر از اهداف خود تولید می‌کند، حدود ۳/۵ درصد از تقاضای جهانی که نشان‌دهنده کمبود اساسی عرضه در بازار نفت است. داده‌های سازمان کشورهای صادرکننده نفت و متحدانش به رهبری روسیه موسوم به اوپک پلاس نشان می‌دهد که کسری در ماه آگوست که مقدار آن بیش از میزان تولید امارات، سومین تولیدکننده اوپک بود، یک رکورد جدید و ۲۴ درصد بیشتر از کسری تولید ۲/۸۹ میلیون بشکه در روز در ماه جولای بوده است.^۵
- افزایش تعداد قراردادهای بورس‌بازان در بازار نایمکس: در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، خالص وضعیت خرید تعداد قراردادهای بورس‌بازان با افزایش ۱۲,۸۰۰ قرارداد (معادل ۵/۶ درصد) نسبت به هفته قبل، به ۲۳۹,۹۰۰ قرارداد رسید.

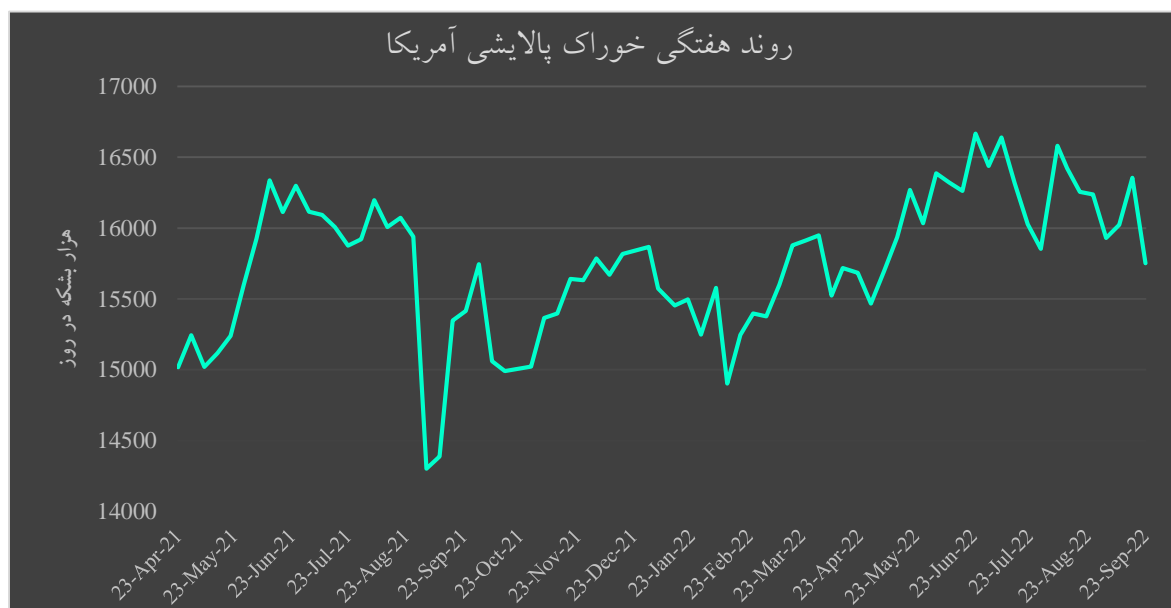
Source: Investing, September 2022

⁵. Reuters, September 21, 2022

۲- عوامل تضعیف‌کننده قیمت نفت

- تشدید نگرانی‌ها در خصوص تضعیف رشد اقتصادی و کاهش تقاضای سوخت: قیمت نفت خام‌های شاخص به دلیل نگرانی در خصوص افزایش نرخ‌های بهره که منجر به رکود اقتصادی در کشورهای بزرگ و در نتیجه کاهش تقاضای سوخت می‌شود، کاهش یافت.^۶
- کاهش سطح خوراک پالایشی آمریکا: براساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی نسبت به هفته قبل با ۶۰۴ هزار بشکه کاهش به ۱۵,۷۵۱ هزار بشکه در روز رسید و نسبت به مدت مشابه در سال قبل به میزان ۳۳۶ هزار بشکه در روز (معادل ۲/۲ درصد) بیشتر است.

Source: U.S. Energy Information Administration, September 28, 2022

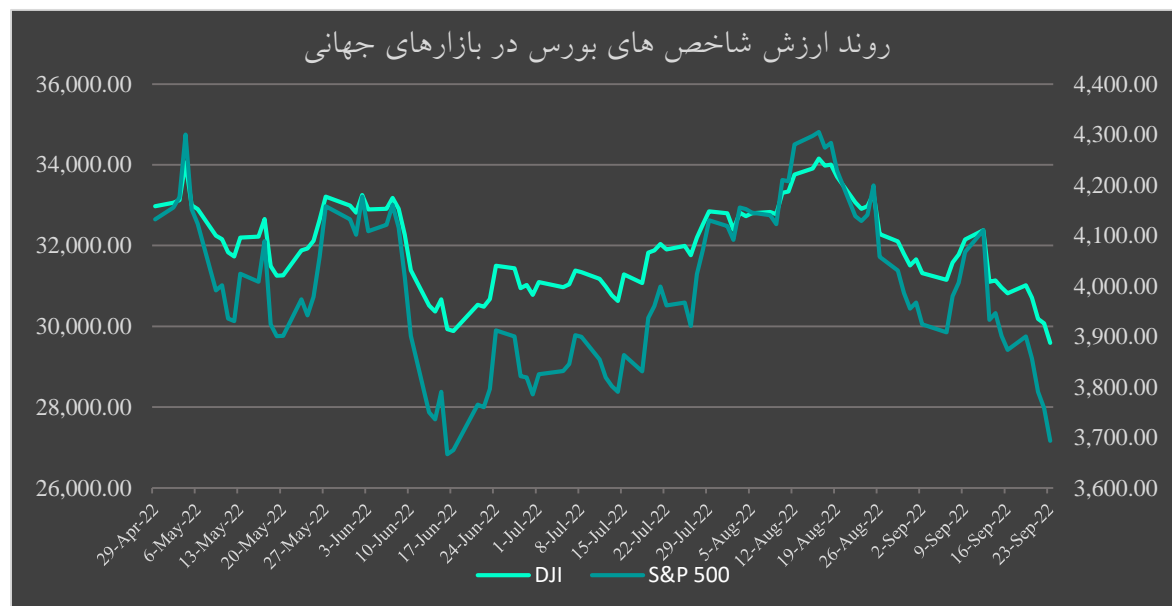
- آزادسازی ۱۰ میلیون بشکه از ذخایر استراتژیک نفت آمریکا: وزارت انرژی آمریکا قبل از اجرایی شدن ممنوعیت واردات نفت روسیه توسط اتحادیه اروپا در ماه دسامبر تصمیم به فروش ۱۰ میلیون بشکه نفت از ذخایر استراتژیک خود برای تحویل در ماه نوامبر گرفته است. برنامه جو بایدن در ماه مارس که بزرگترین آزادسازی نفت از SPR در تاریخ را اعلام کرد، با هدف فروش ۱۸۰ میلیون بشکه نفت تا پایان اکتبر بوده است. تاکنون تنها ۱۵۵ میلیون بشکه فروخته شده است و با فروش بعدی، مجموع آن به ۱۶۵ میلیون بشکه خواهد رسید. فروش نفت کم سولفور، معروف به نفت خام شیرین، از مخازن SPR در بیگ هیل، تگزاس و وست هکبری، لوئیزیانا خواهد بود. قراردادهای حداکثر تا ۷ اکتبر منعقد خواهند شد. این پیشنهاد دولت آمریکا در شرایطی ارائه شده که شاخص جهانی نفت به سطح قبل از حمله روسیه به اوکراین بازگشته و سرمایه‌گذاران نگران رکود اقتصاد جهانی هستند.^۷

^۶ Reuters, Oil Price, September 2022

^۷ Reuters, Bloomberg, September 19, 2022

- کاهش واردات نفت خام روسیه: واردات نفت خام روسیه به اتحادیه اروپا و بریتانیا از ۲/۶ میلیون بشکه در روز در ماه آگوست به ۱/۷ میلیون بشکه در روز کاهش یافت، اما اتحادیه اروپا همچنان بزرگترین بازار نفت روسیه بود. بریتانیا در حال حاضر واردات نفت خام روسیه را پس از حمله مسکو به اوکراین متوقف کرده است و اتحادیه اروپا واردات را از دسامبر ممنوع خواهد کرد تا کرملین را از درآمد خود برای تأمین بودجه جنگ محروم کند. تحریم‌های اتحادیه اروپا در خصوص ممنوعیت واردات نفت خام روسیه از ۵ دسامبر اجرایی خواهد شد.^۸
- از سرگیری صادرات نفت از پایانه نفتی بصره عراق: عراق بارگیری محموله‌های صادراتی نفت خام از پایانه نفتی بصره را پس از توقفی که در پی نشت نفت در ۲۰ سپتامبر رخ داده بود، از سر گرفت. پایانه نفتی بصره با ۴ لنگرگاه برای نفت‌کش‌ها می‌تواند روزانه ۳/۳ میلیون بشکه نفت خام را منتقل کند. طبق گزارش ماهانه اوپک از بازار نفت، عراق در ماه آگوست ۴/۵۲۵ میلیون بشکه در روز نفت تولید کرده که تغییری نسبت به ماه قبل از آن نداشته‌است. اما هدف تولید عراق بالاتر و برابر با ۴/۶۵۱ میلیون بشکه در روز بوده است.^۹
- کاهش ارزش شاخص‌های بورس در بازارهای جهانی: در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، در پی انتظارات در خصوص افزایش نرخ‌های بهره آمریکا در آستانه نشست فدرال رزرو به منظور مهار تورم، بازار سهام تضعیف شد. بدین ترتیب، متوسط شاخص‌های میانگین صنعتی داوجونز و اس اند پی ۵۰۰ به ترتیب با ۳/۱۸ و ۳/۸۸ درصد کاهش نسبت به هفته گذشته به ۳۰,۳۱۵/۹۱ و ۳,۷۹۹/۳۹ واحد رسیدند.

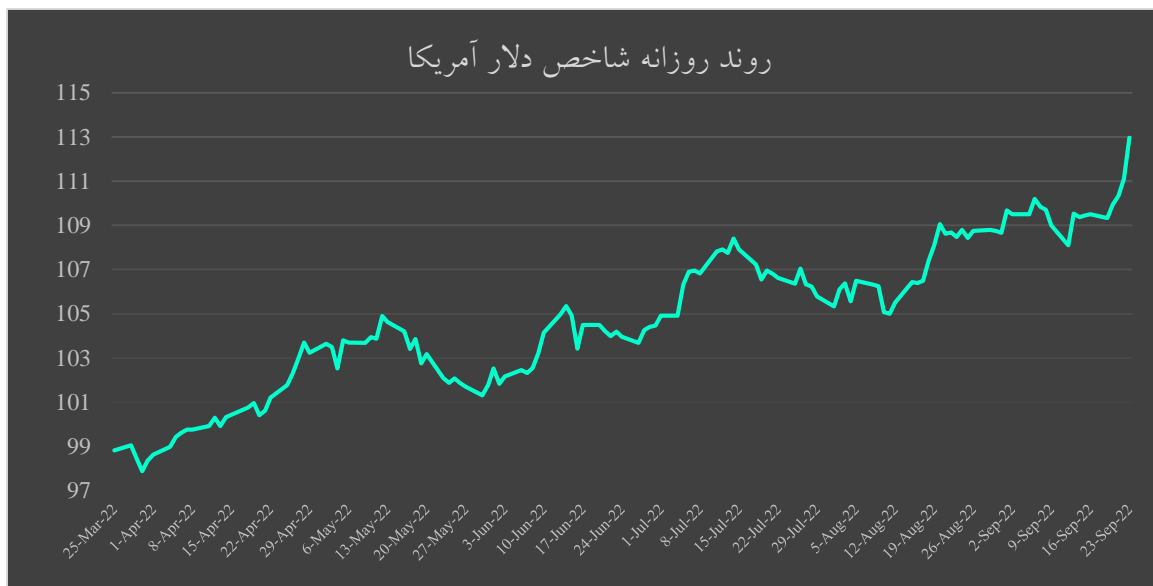
Source: Investing, September 2022

⁸. Reuters, September 20, 2022

⁹. Oil Price, OPEC, September 21, 2022

- افزایش ارزش دلار: در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، در پی افزایش ۰/۷۵ درصدی نرخ‌های بهره آمریکا و بروز نشانه‌هایی از تداوم روند افزایشی نرخ‌های مذکور در جلسات آتی فدرال رزرو، دلار به بالاترین سطح طی دو هفته اخیر رسید و متوسط شاخص دلار با افزایش ۱/۴۱ درصدی نسبت به هفته گذشته به ۱۱۰/۷۳ رسید. مطابق پیش‌بینی‌های اخیر فدرال رزرو، نرخ بهره سیاستی این بانک قبل از رسیدن به نقطه اوج در سال ۲۰۲۳ (۴/۶ درصد) تا اواخر سال جاری به ۴/۴ درصد افزایش یافته و نرخ مذکور تا سال ۲۰۲۴ کاهش نخواهد یافت.

Source: Investing, September 2022

تمولات بازار گاز

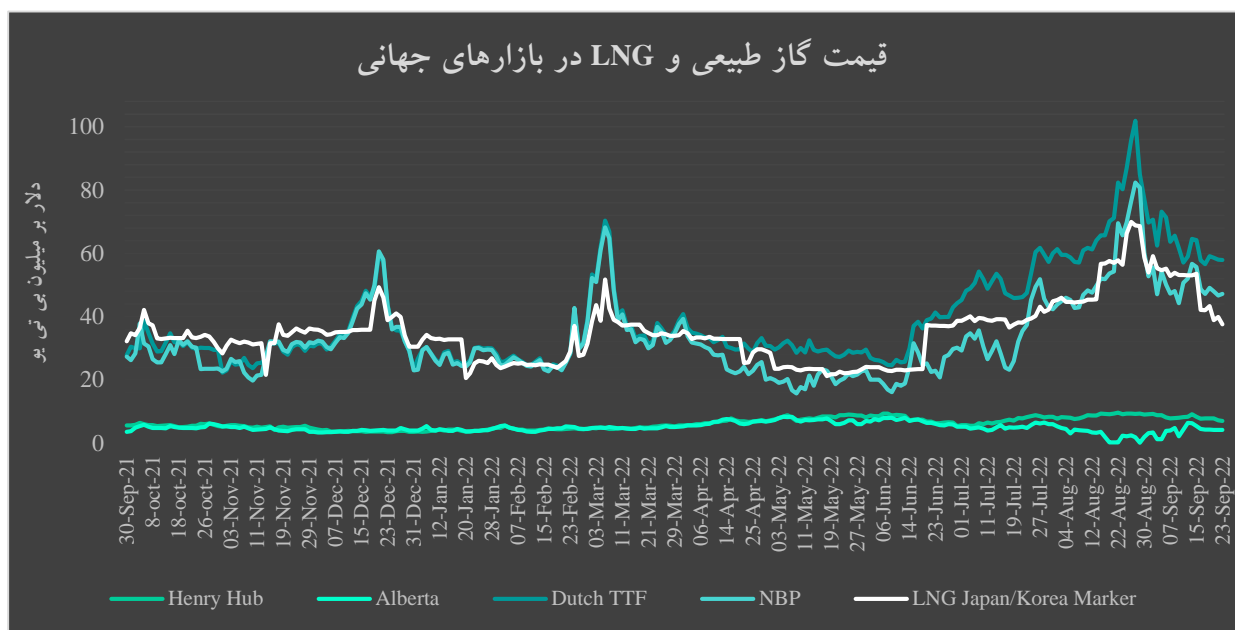
روند قیمت‌ها:

در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، در بازار گاز اروپا، متوسط قیمت گاز TTF هلند به ۵۸/۰۵۶ دلار بر میلیون بی تی یو رسید که نسبت به هفته گذشته به میزان ۴/۰۴ درصد کاهش یافت. در بازار گاز شمال شرق آسیا، متوسط قیمت تک‌محموله‌های LNG نسبت به هفته گذشته به میزان ۲۰/۸۹ درصد کاهش یافت و به ۴۰/۳۳ دلار بر میلیون بی تی یو رسید. اما قیمت گاز در بازار اروپا هم‌چنان از بالاترین قیمت‌های تک‌محموله‌های LNG مشاهده شده در بازار شمال شرق آسیا عبور کرده و ۱۷/۷۲ دلار بیشتر است.

در بازار گاز شمال شرق آسیا، JKM در بحبوحه فعالیت‌های عموماً راکد بازار نقدی در نوسان بود و در ۲۰ سپتامبر به ۴۳ دلار رسید، اما به دلیل کاهش تقاضا و افزایش موجودی ذخایر LNG در ۲۲ سپتامبر به ۳۹ دلار و در ۲۳ سپتامبر به ۳۷ دلار کاهش یافت. تقاضای LNG در چین به دلیل تغییر سوخت از گاز به زغال سنگ ناشی از افزایش قیمت LNG و قرنطینه کاهش یافت. واردات LNG چین در ماه آگوست نسبت به سال گذشته ۲۸ درصد کاهش داشت. در حالی که، ذخایر LNG در ژاپن بالاتر از سطح رکورد گزارش شده است. از سوی دیگر، محموله‌های کوتاه‌مدت JKM در نیمه دوم سپتامبر کاهش یافت و محموله‌ها برای تحویل در ماه دسامبر گران‌تر شدند و شکاف قیمت را افزایش دادند.

در بازار گاز اروپا، شاخص TTF هلند به دلیل افزایش شدید ذخایر زیرزمینی گاز طبیعی اروپا در سطح ۸۰ درصد، عرضه بیش از حد محموله‌های LNG، انتشار خبر کاهش روند سرمایه‌گذاری در سوخت‌های فسیلی علی‌رغم افزایش تقاضای زغال‌سنگ طی سال ۲۰۲۲ و کاهش متوسط قیمت گواهی انتشار بازار اروپا در سطح ۶۹/۴۵ یورو بر تن کاهش یافت.^۱

¹ . Argus LNG Daily, Global LNG Hub, September 2022

Source: ICE, Gas Alberta, Oil Price

در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر در بازار گاز ایالات متحده آمریکا، متوسط قیمت گاز هنری هاب نسبت به هفته گذشته به دلیل کاهش تقاضای گاز و افزایش تولید گاز به میزان ۹/۹۳ درصد کاهش یافت و به ۷/۵۱ دلار بر میلیون بی تی یو رسید. براساس داده‌های IHS Markit، متوسط کل تولید گاز طبیعی نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۱ درصد افزایش یافت و به ۱۰۴/۹ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. تولید گاز طبیعی خشک نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۶ درصد کاهش یافت و به ۹۸/۸ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. خالص واردات گاز از کانادا نسبت به هفته گذشته ۱۲/۷ درصد افزایش یافت و به ۶ میلیارد فوت مکعب در روز رسید.

طبق اطلاعات IHS Markit، کل تقاضای گاز طبیعی ایالات متحده نسبت به هفته گذشته به میزان ۱ درصد کاهش یافت و به ۹۰/۲ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. مصرف گاز در بخش صنعت به میزان ۱/۸ درصد و در نیروگاه‌ها برای تولید برق به میزان ۱/۱ درصد کاهش یافت. مصرف گاز در بخش خانگی و تجاری به میزان ۱ درصد افزایش یافت. صادرات گاز طبیعی به مکزیک به میزان ۵/۹ درصد کاهش یافت. تحویل گاز به پایانه‌های صادراتی LNG ایالات متحده نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۴ میلیارد فوت مکعب افزایش یافت و به ۱۱/۶ میلیارد فوت مکعب در روز رسید.

صادرات LNG ایالات متحده نسبت به هفته گذشته افزایش یافت و ۲۱ فروند کشتی LNG با ظرفیت حمل ۷۹ میلیارد فوت مکعب از بنادر ایالات متحده آمریکا خارج شدند.

براساس اطلاعات هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۲۳ سپتامبر، قیمت گازهای مخلوط مایع در یک مجتمع تولیدی در مونت بلویو، تگزاس با ۵۴ سنت کاهش نسبت به هفته گذشته به ۹/۸۹ دلار بر میلیون بی تی یو رسید. قیمت اتان با کاهش ۷ درصدی قیمت گاز طبیعی در کانال کشتی هیوستون، به میزان ۱۰ درصد (بیش از کاهش قیمت گاز کانال کشتی هیوستون)، کاهش یافت و منجر به کاهش ۷۷ درصدی قیمت اتان به گاز طبیعی شد. قیمت‌های نرمال بوتان و ایزوبوتان ۳ درصد کاهش یافت. قیمت پروپان ۴ درصد کاهش یافت و تخفیف پروپان به نفت خام ۴ درصد افزایش یافت.^{۱۱}

¹ . U.S Energy Information Administration, September 24, 2022

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products, some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2022 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>